

Este de dove ori in septembra: *Joi* — si *Duminica*; era cindu va pretinde importantia materiei, va esă de trei sau de patru ori in septembra.

Pretiul de prenumeratiune,
pentru Austria:
pe anu intregu 8 fl. v. a.
„ diumatate de anu 4 fl. v. a.
„ patriariu 2 fl. v. a.
pentru Romania si strainatate:
Eiua intregu 12 fl. v. a.
„ndametate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA

Din cause grave, ale căroru delatorare nu era posibile fora mare sacrificiu, „Albina“ astă septembra apar numai o data.

Redactiunea.

Pesta in 25 noiembrie 1873.

Avem episcopu in Aradu. Este parintele Mironu Romanulu, vicariul de pana acă alu Oradei-mari; este acelă, despre carele noi de curendu diseramu la acestu locu, că — *tare ne tememus*, cumea densulu prin portarea sa — mai vertosu cea din timpulu mai recinte, prin tonulu celu curiosu, celu agonitic din „Lumina“ si din „Telegrafulu Rom.“ se va fi omorit, cărui insa Sinodulu diecesanu, dupa destula essaminare, nu fora grea lupta in conferintie, si nu fora cautele si reser-ve, — despre cari atingemu mai la vale, — cu o majoritate de 8 voturi, adeca cu 34 contra 26, i dede *testimoniu de vietă*.

Votulu competinte alu Sinodului diecesanu l'a declaratu asiadara pre parintele Mironu Romanulu de viu in lumea morale, si a nume in biserică năs- tra; „formalmente“ deci densulu este viu, si este dupa acelasi votu — *celu mai demn* pentru inaltulu postu, pentru scaunulu episcopalul, la care este chiamatu.

Noi, cei-ce aveam scrupuli — pen-tru unele grele temeri si banuiele, precum la rondulu nostru le-am fost arestatu, si pre cari lungi si seriose desbateri — atătu cu amici, cătă si cu contrari de ai prezantiei sale, ai dului nou-alesu eppu — nici cătu e negrul sub angula lui au fost in stare a ni le areta de ne'ntemeia-te si a face să dispară, — noi firesc că am remasă cu acelesi temeri si banuiele, si cu noi impreuna 26 dintre 60 de mem-bri ai Sinodului; si — desi, cu date posi-tive a mana, am poté face grave atacuri legalitatii procedurii pan' la alegere, precepdu insa pré bine, că atare intre-prindere in momentulu de facia, in locu să fie spre folosu, ar fi probabilmente tocmai spre cea mai mare scadere causei năstre comune, petrunsi de leialitate catra statulu nostru bisericescu-natiu-nale, formalmente cu tota bun'a-vointia ne inchinămu alegerei si si nou-alesului Archi-pastorii; — ne inchinămu — dicem — formalmente, éra realminte pro-mitemu a asteptă in rabdare crestinés-ca, să vedem justificandu se prin fapte viue — vieti'a si demnitatea morale, afir-mate de majoritatea Sinodului.

Precum deci astă data, intre astfelu de impregiurări, avem destulu cu-ventu d'a fi linisiti: intocmai credem ca urmădia indreptatirea năstra, d'a adăstă urmările si d'a ne *bucură* si *feli-cită* pentru densele, déca ele vor respon-de interesului bisericiei si natiunei, si d'a plange cu natiunea si a impinge respon-sabilitatea asupra majoritatii, — in casu-lu cindu urmările ar coresponde mai multu *precedintelor cunoscute* si teme-riloru năstre, nascute din acelea, decătu — *sperantelor* — fie cu cale, fie for-a cale — *nutrite* de majoritate.

Hanc veniam petimus damusque vicissim.

In ochii nostri, dupa priceperea si tienerea năstra, nu s'a lucratu numai de *implinirea unui scaunu*, ci — de impli-nirea acelui cu destula conscientia cre-stina, morale si *natiunale*. Noi credem a fi motivat acést'a la rondulu nostru, din natur'a lucrului.

Desi deci dupa credint'a năstra subiectiva, radimata pe date positive, intre precedintele candidatului nostru I. Metianu si intre cele ale nou-alesului

eppu, din punctul de vedere alu intregi-tati morali, par' că ar esiste multa dife-rentia in favórea celui d'antainu, totusi noi, déca reesiāmu noi invigetori, nemicu-mai multu nu pofteamu si nu asteptāmu din partea contraria, decătu ceea-ce noi — cu tota leialitatea recunoscurredu si promiseram mai susu.

Sub acestu punctu de vedere deci, salutāmu din anima curata pe nou-alesu-nostru archiereu Mironu Romanulu!

Credem, ba suntemu convinsi, si déca-fostii nostri contrari, domnii din maiori-tate, vor avé, precum sperāmu că au, de-stula buna-pricepere si adeveratu cugetu crestinescu, de buna séma vor concede si ei — că, acésta leialitate si sinceritate a néstra, din ori-ce privintia — nu pote să fia, de cătu salutaria causei si bisericei năstre.

Parintele nou-alesu eppu Mironu, se bucura, precum am spusu pururiă, de o *inteligentia rara*; densulu de buna séma, mai bine de cătu ori-cine, va apretui greutătile intre cari fù alesu, si — nu va perde nici o data din vedere insemnă-tulu nru de 26 dintre 60, carele — tie-ne casă noi, că precuvirosi sa ar fi moralmente mortu; densulu — fora tota indoiél'a va avé *perspicacitatea*, — căci l'am mai vediutu in asemenea casuri, — nu numai d'a numeră, ci si d'a can-tară bine fie-care votu pro si contra; densulu, noi cunoscemu multe secrete ale animei sale si ale trecutului seu, — nu nentru prim'a fere se asteptă, — straini, cu cugetu reu *pentru romanime*, dar pre cum alta data, intre mai grele imprejurări s'a sciutu smulge din bra-ciale talhariloru, si a reintratu in lupt'a natiunale contra acelor'a, — noi suntemu departe d'a fi depusu sperant'a, cumca se va nisu'i d'a desvoltá vertuti si d'a creá fapte, prin cari să convinga lumea, că caile proveditiei sunt mai bune si mai securi, decătu ori-ce combinatiuni omenesci — dupa presinte si dupa trecutu.

Noi, precum se scia, multu am fost batjocuriti — pana si de unii bisericescani — prosti si degenerati ai nostri, că suntemu „providentiali“; da, noi am fost, suntemu si remanemu providentiali; noi credem in proveditia, si a nume in casurile, unde cele mai bune, mai curate si sincere combinatiuni ale năstre intru interesulu causei năstre comune, causei pre care toti o numim sacra, prin vin'a 6meniloru nostri nu reesu, — cu pietate crestinésca tienemu, cumca ceea-ce s'a intemplatu in contra combinatiuniloru.

Specialminte la alegeri intre perso-ne, vai ce amaru si ce desu s'a insie-latu moritorii, chiar si in cele mai secure calculate casuri! Noi insi-ne si cu amicii nostri, nu una data ne-am cătu pentru alegerele năstre, mici si mari; măcar că cu celu mai curat ugetu si cu cea mai serupulosa combinatiune le esecuta-seram!

Vremu să dicem că: am perduto lupt'a, n'am reesu cu planurile năstre; dar — n'am perduto de feliu sparant'a, că — și asiă pote să fia bine, chiar inca mai bine pentru scopurile năstre cele sacre. Adeca: déca după alegerea de luni-a trecenta, nu potem să fim optimisti,

— apoi pessimisti tocmai nu suntemu din capulu locului.

Dealtmintrelea, dupa tōte cele in-sirate, dora nici că mai este de lipsa a spune, findu că este naturalu, cumca a năstra rola facia de Aradu, de acă nain-

te nu pote să fia, decătu — strictu ob-servativa. Cele-ce sunt in manele năstre ca factori pana acă eminintminte activi, detorinti'a ni impune a le limpedi si limpe-dite a le dă in manele celor ce prin volu-lu si creditiele loru s'a ingagiatu de factori principalmente activi si au ob-tinutu incuviintarea formale a Diecesei.

Cine in fine, amicuséu contrariu si an-tagonistu alu nostru, tocmai din aceste la-muriri nu va pricepe, că — prin votul Si-nodului electoral din Aradu si prin con-secintiele sale — năoa, celoru atătu de peste mesura impovăriti cu afaceri si grele detorintie politice, natiunali si bi-ricesci, ni s'a facutu si unu mare ser-vituu, o mare usiurare, luandu-ni-se o in-semnata parte de afaceri si de responsabili-tate de pe umerii nostri — intr'ade-veru tare tăberiti.

Deci pentru acésta bunavointia pri-mesca majoritatea multiamit'a năstra cea mai ferbinte!

Să vedem acum, [cari eleminte, intre ce felii de probabili, și chiar pretinse si pronunciate intentiuni si motive, respective sperantie si garantie — au concursu la acésta alegere si au decis'o. Să cercăm si să constatămu acestea — pentru istoria si pen-tru justificarea năstra naintea tribunulu-i ei. —

Votulu este secretu; dar conferintie-si manifestatiunile au fostu publice; deci nime nu va fi suprinsu, si dora nici nu ni va cunoscemu cu cea mai secură positivitate votulu alu mai fiecărui deputatu sinodale, si că grupa-re este in celu mai mare gradu remarcabile — pentru presinte si pentru viitoru.

Respectulu de discretiune ne opresce a publică astazi liste intregi, [de o parte si de alta'; inso — respectulu de discretiune va trebui să incete indata ce opinionea pub-lica, prin esperiintia practica destula, va pronunciă sentint'a: „*Binecuvantata să fia alegerea de la 12/24 noiembrie 1873!*“ — și cea contraria si durerosă: „*Afurisita să fia!*“

Dar nici acum in data — respectulu de discretiune nu obligea de feliu a retace — fie perso-ne, fie intemplări, pre cari toti le sciu, prin cari nime nu se compromite, fiindu că s'a manifestatu si respective petrecutu-naintea ochiloru tuturor'a. Faptori, corifeii, si manifestatiunile loru justificatorie, si por-tarea loru pe facia, nu au dreptulu d'a pre-tinde, ca să nu fie obiectu de discussiune pub-lica, ér — d'alta parte ajungu' de plinu, pen-tru d'a caracterisă alegerea in cele mai mul-te privintie.

Incepem cu a spune că — dintre cei 60 de deputati sinodali n'a lipsit nici măcar unul.

Resultatulu scrutinului a fost: 34 votu-ri pentru Mironu Romanulu; 25 pentru Ioane Metianu; 1 pentru Nicolau Popă.

Dupa tienuturi: *Din părțile banatice* au votat pentru parintele Romanu — 4 clericali, toti de tagm'a mai nalta, in fruntea loru, cu energia batatória la ochi — protopopul Mel.Dregescu din Temesiora, si 1 mirén, destulu de bine cunoscutul d. Ioane Mîrciu. Va să dica, impreuna: *cinei* dintre 18 deputati. (Marturisim, că noi ne asteptāmu la 2.)

Din părțile aradane au votat pentru parintele Romanu 17 dintre 24 deputati, si adeca 7 din cleru si 10 miren. — Din părțile Biharei 13, dintre 16, si adeca 4 din cleru si 8 miren; — unu clericalu pentru Popă.

Parintele Metianu a obtinutu — 13 voturi din Banatu, 6 din părțile aradane, 5 din Biharia si Zarandu.

La parintele Romanu au votat 15 preoti si 19 laici; la Metianu 4 preoti si 21 laici.

Prenumeratuni se facu la toti dd. cores-pundinti ai nostri, si de a dreptulu la Re-dactiune *Stationsgasse Nr. 1*, unde sunt a se adresă si corespondintile, ce prir vecu Redactiunea, administrationea și speditur'a; căte vor fi printrate, nu se vo-primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatiuni de interesu privat — se respunde căte 7 cr. pe linie; repetitile se facu cu pretin scă-diata. Pretiul timbrului căte 80 cr. pen-tru una data se antecipa.

De aci se vede că, parintele Romanu a fost eminentminte sprinținitu de cleru, de 1/4 dintre toti; dar — de clerulu mai naltu, de protopopi mai vertosu. (Clerulu de rondu, déca alegea cu votu generalu, de sicuru aleges pre Metianu).

In fruntea partizanilor lui Romanu au statu: Ionescu, Bonciu, Deseanu, Coama; — in fruntea partizanilor lui Metianu: Baberiu, Borlea, Aless. si Eug. Mocioni, Stanescu, Dr. Vasiciu.

Considerandu că, intre cei 25 metianisti nu se afla nici unu deputatu guvernamentalu său deákistu, din contra intrég'a reconuscuta nuantia, pre care contrarii nostri politici o numesc *ultra-natională*, — pre candu d'alta parte intre cei 34 de dd. deputati, partessani ai lui Romanu, o buna tertialitate cu alesulu impreuna — este guvernamentale, si — par-tea precumpenitória stă aprópe de guvern; considerandu mai de parte ce toti dd. unguri de la potere, ba pana si ovreii din Aradu, cu multu zelu s'a interesa de alegerea parintelui Mironu, ér invingerea pré sanctiei sale a deșteptatui nespusa bucuria la strainii contrari ai nostri, carea s'a manifestatu si in organul „Alföld“ si pre aiuria, pretotindeni in modu batatoriu la ochi: credem că pre nime nu-lu va prendre mirare, déca constatămu, cumca in publiculu celu mare, candidatur'a si alegerea parintelui Romanu, s'a splicatu — dora pe nedreptu, de planulu si triumfulu domnilor magari dela potere, contra partitei nationale. Ceea-ce năoa ni s'a spusu curatul prin unii corifei din partit'a invingeră, (pre cari din sferele mai nalte ministrul Trefort si secretariul de statu Ceemeghy, si supremul comite Aczél, si-au exprimat la locul seu dorintele d'a vedé alesu pre parintele Romanu — unii adavgu — „cu ori es pretiu;“ a dô'a, că — toti guvernamentalii si multi dintre cei 15 clericali ai majoritatii au vrut să marginescă, să pună chiar stavila activităti si influenței lui Babesiu pe terenul bisericescu, firesc o activitate si influența, din dia in dia totu mai pericolosa pentru omenii abusurilor si pentru cunoscutele intentiuni ale guvernului magiaru si sistemei de siepte ani domnitória in tiéra si ruinatória de poporă!

Eră tocmai de compatimitu, cum unii dd. protopopi si unii de aii lor, din cleru, — totu ómeni; cari nici o data nu ne-au sprinținitu pe terenul politicu, ca si dup'o parola afirmă cu o naivitate copilarescă, că ei „se inchină pan' la pamentu naintea politiciei lui Babesiu si reconoscu indreptatirea luptatoru lui politic, — dar pe terenul bisericescu nu potu să asculte de elu si de partit'a natiunale!“

Astea sunt aparituni si manifestatiuni positive, ce — indesertu s'ar negă de cineva, pentru că tota lumea le-a vediut si resp. auditu si priceputu. Si facia de acestea, pre cum nu mai pucinu facia de scopulu si banu-ele năstre, manifestate in colonele Albinei la rondulu nostru, de asemenea credem că fie-cine nepreocupatul 'si va poté explica si urmatori'a, *intreitu caracteristica intemplare*:

Domineca cu de séra, — adeca tocmai in presér'a alegerei, conferint'a partizanilor adunati ai parintelui Romanu, astă de lipsa a esmitte din sinulu seu o deputatiune de 12 membri, cu dlu Popoviciu Deseanu in frunte, la parintele archimandritu Romanu, pentru de-a-i cere desluciri si a-i luă parola in mai multe privintie, despre portarea sa ca episcopu facia de interesele si drepturile bisericiei si ale nătunieei, si de-a-i promite sprințire — numai sub conditiunea de desluiri si ingagiamente satiesfacțorie.

Cerut'a garantia — firesc că s'a datu; căci dora candidatulu de eppu, in presér'a alegerei sale, nu va denegă aceea ce, dè candu a intratu e, si a nume de 22 de ani, de candu a intratu

in cleru si triaese de la altariu, paruri i-a fost cea mai *sacra detorintă*! Dar faptul acestui cerute garantii este — asiā credemu, *votu de ne'acredere* pentru trecutu, este o indrepta reconoscere a banuelor nōstre, este cea mai *eclatante dovēda*, că — *trecutulu nu dă linisire consciintiei alegatorilor* si că acestia — său pentru sine, său pentru opinionea publica, aveau trebuintia de — ceva *basa morale*, *carea lipsiā*. Sè dēe Ddieu s'o fie gasit!

Tote acestea, in celu mai deplinu modu ni justifica tienut'a nōstra facia de acēsta alegere, tienut'a nōstra — din capulu locului si pana astazi.

Noi marturisim cā am avutu *planuri*, pre cari le credeam — sublime pentru caușa nōstra; pucini le vor fi priceputu, cāci dupa patitele nōstre de pana aci, n'am cutesatu a le impărtasi multora; dar contrarii eterni ai poporului, ai luminei si dreptătii, si special minte ai romanismului, asiā se vede cā — le au petrunsu, si — cu ajutoriulu a 34 de *cărturari romani de frunte*, 15 din cleru si 19 din statulu laicu, credu a ni le-si paralisatu. Vom vedé.

— Noi aveam ingagiamente positive si pentru restaurarea in celu mai scurtu timpu a episcopiei din Orade; — dar fratii din acele părți si-alésera episcopu; *duoi nu potu alege*. Banaticinii — credura a urmă astfelii, si — devinera viptim'a unei coalitiuni a fratilorlor loru de peste *Muresiu* si de la *Crisiu*. Sè ne ferescă Ddieu, d'a credē si d'a le astă demne măcar de coa mai scurta notitia, cele ce se vorbescu in publicu, despre intentiunile speciali ale corifeilor coalitiunoi. Nenaturalulu si nemoralulu acestei coalitiuni insa — dupa noi — este pré batatoriu la ochi, si — sè dēe ccriulu ca consecintiele ei sè nu ni devina curendu amaru sentite tuturor. Hei, ce fericiti am mai potē fi, sè nu ni se fie implinitu pana acuma tōte predicerile nōstre rele!

Budapest, in 28 noemvre 1873.

La indata dupa votarea presiedei a 34 de ani pentru *Mac-Mahon*, *Marie* Broglie si-a datu dimisiuna, — a numai gontru forma; cāci compune nou ministeriu, ér acest'a *tu-compusu* totu din persoanele de mai nainte, numai in loculu lui *Beulé* propuse pe *Decazes*, dadu insa acestui'a afacerile esterne, ér cole interne tienendu-le siesi. De aci lumea deduce, cā administratiunea interna in manele lui Broglie are sè devina mai dospoteca de cătu pana acuma. Astfelii acesti ómeni absoluti, cugetu a prepara poporulu francesu pentru monarchia.

Intr'aceea impaciuniua ce acum 2—3 luni s'a fost cărpu intre pretendentii de corona, intre *Legitimisti* si *Orleanisti*, so rupsese si se strică totalminte. Contele de *Chambord*, dupa ce vediu cā drépt'a adunării natiunali nu voiesce a-i oferi corona Franciei neconditio natu, si totu d'o data intielesa cā Broglie menagiadu pre ducele de *Aumale*, se socioti cā ar fi timpulu, d'a pretinde tronulu in persona, elu insusi de a droptulu. Deci plecă la Versalia si era p'aci s'e face, déca Guvernulu nu astă de acēst'a si nu-lu impedecă. La atât'a a ajunsu efrontar'a acelui principe din *mil'a lui Ddicu*!

Mai nou — adunarea natiunale numi comisiunea de 30, ce are sè desbata *legile constitutiunale*, spre stabilirea Republicei — cum ar fi sè fie, dar in adeveru — spre uciderea succisiva a ei.

In *Spania* rescolele si cca a monarhiciilor, si a internationalilor — par' cā se apropia de finitu. Cartagena se bombardă, éi bandele lui *Don Carlos* mereu se spargu si se scotu peste fruntaria. Intr'aceea biéta Spania era sè fia trasa in resbelu cu Republica Nordamericană pentru Cuba. Locotenint'a spaniola din Havanna a prinsu unu vasu de resbelu americanu, cu arme si voluntari pentru rescola, deci s'a pusu si a fusilat unu mare nru din cei prinsi. Acēst'a a facutu nespuse sensatiune la poporulu americanu si a provocat cele mai agere reclame. In fine *Spania* s'a invoită a dā satisfactiune si a restitu vaporulu confiscatu. Astfelii pericululu de resbelu imparo delaturatul.

Joi'a trecuta se deschise si in Bucuresti *Camer'a României*, si in Kraguiovatz, *Skupem'a*

Serbēi. In cuventele de tronu si unulu si al tulu domnitoriu aminti de referintele bune cu poterile straine si de primirea cea amicala la Curtea din Viena; de asemenea, insirara unele cause momentose ce au a fi deslegate de corporurile legiuitorie. Ceeace nu amintesc domnitoriu *Carol* si ce dore pe domnii nostri e, caus'a junctiunilor drumurilor ferate.

Budapest, in 28 noemvre 1873.

Trei feliuri de crise ne cerca, crisia ministeriale, crisia financiile si — crisia partelor.

Astfelii marchédia „Hon“ situatiunea. Si adeverulu — nime nu-lu potē negă; cāci

Duo ministri, *Kerkápoly* de la finantie si *Tisza* de la comunicatiuni, dejā si-au datu dimisiunea, si astazi se tien de unu ce positivu, cumca si Dr. *Pauler* de la justitia li-ar fi urmatu. Insasi dimisiunea intregului cabinetu, asiā se dice, cā are sè urma nesmintutu in data dupa iubileul de 2 decemvre.

Despre *finantie* — ar fi pecatu a mai vorbi; cāci ele au ajunsu, de starea loru mai rea nici nu se potē intipui! au ajunsu, de Diet'a reconoscu, cumca imprumutul de 153 milionē cauta sè fie votatul cu veri-ce conditiuni! — au ajunsu de, in tōta tier'a, intre atâtia dd. magiari, cari sciu tōte si potu tōte, nu se gasesce unulu, carele sè scie dā svatu, cā cum'sar potē scapă tier'a de ruina totale.

Partitele, adeca si cca *dedikista*, si cca *tiszista*, nici un'a nefindu sincera tierci si adeverului, ci ambele sprigindu-se intru a despoia pre poporu peste totu si pe celu nō magiari special minte, de drepturile ce i competu dupa natur'a lucrului intr'o tiéra libera si constitutiunale, — firesce cā astazi, candu sentu cā mereu prin ruin'a tierci incepe a li se clatină bas'a sub piciora, nu mai tienu mortisiu la olalta, ci cauta unu nou modu d'a-si continua Stopanirea nemorale.

Acestea sunt asiā; nici cā se mai potu ascunde de naintea ochiloru lumiei; — ei, dar mai essiste inca si a *patra crise*, său déca ea inca nu essiste recunoscuta, apoi cu atâtu mai multu unii o ceru si astépta, altii érasi tare se temu de ea: este *cris'a de sistemă*, dora chiar de *constitutiune*.

Desbatatorul, lu d'alti si morouri asupra unuia din cei multi oratori — pro si contra, produsera espektoratuni iu contra sistemei — si politice si administrative; si — nu o data se constată, cā propriamente radecin'a reului este *sistem'a gresita*!

Stămu asiā-dara facia cu patru crise, cari tōte apesa tier'a, incau abia potē sè mai resufle, si — déca e ca sè spunomu, la ce ne astoptămu? apoi marturisim, cā — intre imprejurările croite de siepte ani de domnii magiari, — nu ni este iertat a ne astoptă la *nici unu bine*! Pecatosii nici nu visédia a se pocai si a se indreptă. Va sè dica: avemu inca multu-multu d'a suferi!

Budapest, in 28 noemvre.

In partea monarchiei nōstre austro-unigare de peste Laita, mercuria trecuta se deschisera *Dietele provinciale*. Despre ea din pré-amat'a nōstra Bucovina, telegrafulu ni spune, cumca s'a intrunitu si ea, dar din caușa lipsei numerului recerutu de membri, nu s'a potutu constituui. Seraca lume! departe am ajunsu cu increderea in constitutiunismul germano-magiari!

Cehii declaranti, mai uaiate d'a intră in Diet'a loru provinciale, au tienutu svatu in tre sine, si dupa deliberare matura si seriōsa, cu 45 de voturi contra 35, au decisu a nu luă parte nici la diet'a din Praga, préciu timj u tiene sistem'a de astazi, croita despre ei foră de ei, in contra intereselor loru vitali!

Diet'a Ungariei.

Siedint'a din 15 l. c. Dupa cele formali, se anuncia cā in 19 l. c. se va celebră *diu'a onomastica a MSale a Reginei*. Presedintele se insarcină media sè naintedie MSale felicitările casei.

P. Moricz se alege de membru alu comisiunii finanziari. — Bujanovics face o propunere cu privire la ncompatibilitate.

Dupa unele intercalatuni, si presenta rea mai multor proiecte de legi, intre cari si unulu despre contragera unui imprumutu de 153 milionē fl. — se primesce foră obser vatiumi proiectul de legi despre revisiunea impaciuniua cu Croatia; si se respinge pro-

punerea lui Nicolics, de-óra-ce e superflua siindu in curendu d'a se ercă lega nouă, relativa la incasarea dării. Siedint'a se inchide.

Siedint'a din 18 l. c. Anunciandu-se dupa cele formali, cā V. Babesiu, alelu depusatu la Biserica-alba, si-a presentatul literale credentiali, si transmiendu-se acestea la comisiunea verificătoare, — se desbate si primește propunerea lui Bojanovics, relativ la cestiuarea de ncompatibilitate.

Desbatandu-se si primindu-se proiectul de legi despre mesurarea catastrală se inchide siedint'a.

Siedint'a din 22 noemvre. In urm'a celor formali, presedintele imprentescesc, cā felicitările camerei, la diu'a onomastica a Reginei, MSa Regina primindu-le gratiōse, insarcină pre ministrulul presedinte sè comunice camerei multumit'a si salutările MSale.

Presentandu-se mai multe petituni, precum si reportulu comisiunii finanziari, relativ la imprumutul de 153 milionē fl. — in cuventul *Béla Perczel*, care — din consideratiunea cā in 2. dec. a. c. se implinesc 25 de ani, decandu MSa Franciscu Iosifu gubernă media poporale sale, precum si din acelu motivu, cā MSa — implinindu dorintele natiunii magiare, a pusu capetu indelungatei ne'ntielegri, ce a cossistat intre Tronu si acēst'a — face propunerea urmată: „Onorat'a casa sè esmita o comisiune, constatatările din presedintele si din 24 deputati, carei comisiuni sè se concréda, ca — cu ocasiunea serbarii iubileului de 25 de ani a gubernării, sè presente MSale omagialele felicitări ale casei.“

Emericu László ince, considerandu cā MSa Franciscu Iosifu la suirea pre tronu in 2 decemvre 1848, si de atunci pana in 1867 s'a subtrasu si n'a satisfacutu determinatiunilor articulului de lege III: 1791, la care natiunea magiara tien tare, si de aci considerandu, cā — decandu MSa este Rege legal alu Ungariei, nu se implinesc 25 de ani, — pentru evitarea unui precedent periculos, — face urmatōri'u contra propunere: „Onorat'a casa — delaturandu propunerea, relativ la esmiterea unei comisiuni, carea sè presente MSale omagialele felicitări a casei, cu ocasiunea serbarii iubileului de 25 de ani a suirei Natiunilor.“

In urm'a acestei contra-propunerii se nașu o discusione infecata, carea degeneră chiar in ne'ntielegri; cāci precandu stang'a estrema pretindea, ca propunerea lui E. László sè se tipăresca si sè se puna la ordinea dilei, pre atunci drept'a si cu stang'a centrală cereau desbaterea si resolvarea costiunii subversanti in siedint'a presentă. In mediulocul unei iritatiuni straordinarie, presedintele pre basea §-lui 120 din ordinea casei — enunța, cā desbaterea meritória asupra propunerilor lui Perczel si a lui László se incep in siedint'a de facia. Incepandu-se desbaterea meritória, pledara pentru primirea propunerii lui Perczel mai multi deputati din drépt'a si din stang'a centrală, ér pentru a lui László numai cei din stang'a estrema.

Votarea, la cererea alor 20 de deputati din stang'a estrema, fu nominală. Resultatul votării e: Din 434 deputati verificati, pentru propunerea lui Perczel votădia 213, ér contra ei 20; 199 absentara.

Enunciandu-se primirea propunerii lui Perczel, remane ca sè se desemne — la cererea mai multor'a — prin presedintele, cari deputati sè constituie acea deputatiune, ceea ce se va face in o siedintă viitoră.

Presentandu-se unele repōrte, siedint'a se inchide.

Siedint'a din 24 l. c. Dupa cele formali si dupa presentarea mai multor proiectiuni se reportă prin referintele C. Szél, cā: comisiunea centrale recomanda primirea proiectului de lege, relativ la imprumutul de 153 milionē fl., precum si propunerea comisiunii finanziari d'a se revedé si reduce spesele votate pentru 1874.

Sectiunea II. si IV. ince, — considerandu cā conditiunile imprumutului sunt forte grele; considerandu, cā se pamnorădă tōte bunurile statului pe cinci ani, si prin urmaro se eschide chiar posibilitatea d'a scapa de acēstă greutate, daca ar veni timpuri mai favoritōri; considerandu cā prin intregu imprumutul nu se potē acoperi deficitulu existente, si de aci cu atâtu mai pucinu eu 1/3 parte din imprumutu, carea ni se da acu, — propune respingerea proiectului do imprumutu.

Proiectul legii de imprumutu se va delibera in siedintă viitoră. — Siedint'a se inchide.

Siedintiels din 25 si 26 l. c. In aceste două dile se tienura trei siedintie.

Proiectul de lege pentru imprumutul de 153 milionē fl. fu obiectul infocatelor desbateleri, la cari luara parte activa nu ne'nsennatu numeru a deputatilor din tōte partidele casei representative a tierii. Cu totii recunoscera necesitatea absolută d'a cotrage unu imprumutu; unii ince nu uitara a impută si a aruncă in ochi singuru partitei guvernamentale acēstă stare deplorabile a financiilor tierii, ér acēst'a nu intardia — cu dreptu cuventu — a descarca o parte din responsabilitate si pre umerii deputatilor — firesce numai magiari — din opusetiune. Crutiare si ér crutiare éra resunetul ori-sicărui oratore.

E. Simonyi din consideratiunile exprese in votulu separatu alu sect. II. si IV. in numele partidei sale propune: Sè se esmita o comisiune de 30 insi, carea — esaminandu starea financiale a tierii, se prezente o propunere, cā cum s'ar potē ajută lipsei de facia; ér comisiunile tōte sè se dechiară de acu in permanintia, ca sè potē dā informatiunile necesari. — Abia in siedint'a de mercuri seara, la 9 1/2 séra, ajunse cestiuarea la votu nominală. Din 434 deputati verificati: 201 primira proiectul legii de imprumutu, dupa cum lu propuse comisiunea centrală, ér 120 nu; 112 absentara.

La desbaterea specială se primira toti paragrafii.

Este caracteristica observarea lui A. Caiky, in siedint'a de mercuri seara, cā adeca lui i vine curiosu nu numai, cā absentă delă acēstă desbatere c. Lonyai, dar mai alesu si aceea cā Deák totu de a un'a e bolnavu, candu se delibera cele mai insemnate cestiuuri.

Totu in aceste siedintie se denumira membrii deputatiunei, carea se gratulă MSale cu ocasiunea iubileului; se ceră prin referintele comisiunii de immunitate estradarea deputatului V. Babesiu; si se urgă prin Viliczay esmiterea comisiunii, carea sè cere cum sta lucrul cu padurile contractate Natiunilor.

Siedint'a din 27 l. c. Dupa deschiderea siedinticii, presentandu-se si transmiendu-se la respektivele comisiuni mai multe petituni si cetește a treia óra si se primește cu o majoritate insemnată proiectul de lege pentru imprumutul de 153 mil fl.

Se alege comisiunea de 9 pentru elaborarea proiectului legii de ncompatibilitate. După acēst'a urmă media reportulu comisiunea petitionarie. Tōte petituniile se prededera respectivilor ministri spre rezolvare. — Se primește propunerea ministrului de culte si instructiune, ca adeca comisiunea esmitenda pentru regularea relatiunilor dintre statu si biserica sè conste! din 27 membri. Siedint'a se inchide.

Apelul,

Catra fratii preoti si invetitori din fostul confinu militar!

Multu amati si stimati frati!

Abia dupa o suta de ani, pentru prim'a data, in intregu confinu militar s'a inceputu cu o nespresa vivacitate miscamintele de vietă constitutionale, si a nume miscamintele preparatorie de alegeri pentru Diet'a Ungariei.

Deci noi, cari suntem in nemedilocita atingere cu poporulu, avemu cea mai sacra detorintia seriosu a ne cugetă despre directiunea, carea sè o luăm la alegerile presenti pentru ca sértea poporului nostru din festa granită sè nu devina in pericol, viptima dora amăgirii si coruptiunii.

Vediuramu de atâtă ori Diet'a Ungariei, a amatei nōstre patrie comune, terminandu-si activitatea; si in prezinte naintea ochiloru stau tōte lucrările ei; si noi peste totu, ca ómeni de omenia trebuie sè dicem, cā nici Diet'a trecuta nu a facutu, dar nici cea de facia inca nu face nimic'a, pentru imbunătătirea stării nōstre intelectuali, materiali si chiar politice.

In acēstă Dieta, poporulu romanu in proporțiunea intereselor sale a fostu fără slabu representat, adeca prin fără puteri barbati, cunoscatori si creditiosi acestor interese; si acēst'a, cā caus'a cā arm'a dreptătii cu carea densii aveau a se luptă, li-a cadiutu

din mani de n'au potutu de feliu să resbata si invinga.

Partid'a națiunala are deviș'a: de a eluptă pe sém'a națiunei romane — drepturi si garanție politico, si prin acestea a căstiga medilocile si condițiile de progresu națiunalu, de cultura si bunastare a poporului, ca totu atâtia faptori pentru inflorirea cetațienilor romani ai patriei. —

Postulatele partidei naționale — sunt deduse din insusi poporulu, din lipsele, doreile si dorintele acestuia de tōte lile; ele sunt panea vietii naționale, fora de care — nu mai potem trăi cu folosu si cu onore.

Partid'a guvernamentală, care dela 1861 si pana in dī'a de astazi, a compusu majoritatea in Dieta, s'a dovedită prin lucrările ei de celu mai aprig si crancen contrariu alu acestoru tendinție naționali a nōstre. —

Eta-vi, fratilor, indegetata calea ce credu că trebuie să-o alegem, pre care trebuie să pernemu, trebuie să luptăm cu rezolutiune si credintia, pentru înmultirea si întărirea partidei naționale; căci numai prin înmultirea ei se înmultiesc si a operatorii condițiilor de existența si de inflorire a poporului si naționalității nōstre.

Si fiindu că preotii si invetitorii, sunt anim'a si susținutul poporului, ca unor atari, nu li este permis nici să privescă la promisiuni amagitorie si de interes propriu, nici la căte tōte alte maguliri ale domnilor situatiunei; căci preotii si invetitorii au responsabilitatea pentru sorțea poporului, dar chiar si existența si bunastarea loru depinde dela existența si bunastarea poporului! Si déca Romanulu va fi calcat in piciora de strainu, déca elu va fi despoiatu si degradat, ore fi-vorū preotii si invetitorii lui vediuti si fericiti, si nu tocmai buliti, condamnatii din semintia in semintia! Fratilor! Momintele ce ne astăpta sunt serioze, grave, deciderioare; noi cu toti in fața loru n'avem alta chiamare mai sacra, decătu a lamuri poporului starea miserabila, carea mai pretutindeniă ni-a creat'o nepasarea nōstră de interesele nōstre; mai departe a învăță pre poporu, că se cunoște pe anteluptatorii sei bravi si credintosi, pe barbatii operatori ai intereselor sale, si totudeun'a, la tōta ocasiunoa să ii asculte si să-i sprinđesca — in luptele loru contra pedecelor si greutatilor ce intempiна caus'a poporului.

Care dintre noi nu va face nici acăst'a, in acel'a trebuie că s'a storpitu somtiulu nobilu si moralu pentru alu seu, si s'a incuiatu sierpele tradării, susținutul lui Cainu, si unulu ca acel'a nu e demnu de numele celu pără de Romanu si luminatoriu alu poporului; — căci se arunca cu voia sa in retieau'a contrarilor, si arunca națiunea in mormentul sepatu alu existenției sale!

Éra déca decadint'a morală — la unii mai vertosu, a ajunsu culmea, incătu ei lucra pe facia in taber'a inamică, de acesti farisei cu despreții si scarba să Vă departați; căci acesti sunt omenii interesului, si pentru interesu mărsiavu si-vendu caus'a națiunala, caus'a sangului, limbei si credintoi!

Carii dintre preotii si invetitorii nu voru lucră sub stăgul poporului, pentru ascurarea si nobilitarea existenței acestuia, aceia ca Romani comitu crima contra națiunei loru si pecatu in contra lui Ddieu!

Fratilor! Acum săi nici odata să arătăm la lume, că suntemu omeni cu conștiinția de sine, omeni maturi pentru libertate, si ca atari ni cunoșcem drepturile nōstre naturale si constituiunale si in cunoștiința drepturilor să ni alegem de alegatu, de reprezentante la Dicta, acolo unde inca n'am alesu — unu barbatu — cătu mai aproape de noi, unu barbatu, care se tiene de partid'a națiunala, si care ca adeveratu credintiosu preluminatului si "prébunului nostru Imperator" si Rege, va ave curagiul si-si va conoșce detorint'a de a spune susu la locul seu — deplinul adeveru, intru interesulu poporului.

Deci „Preotii cu crucea in frunte,” lăpădati indiferentismulu, desbracati-ve de egosimul si — faceti-ve detorint'a; căci momentulu de facia pretind, să ne unim cu totii in cugete, să ne unim cu sacre somtiri, pentru ca — nemic'a sub sōre să nu fie in stare de a ne abate de la detorint'a, de a alege de alegatu pre celu mai rezolutu si mai credintiosu barbatu pentru aperarea drepturilor nōstre naționale. Toti cu totii să ne impreunăm puterile si să grigim bine — bine ca

se nu remanem de rusine prin discordia ori nepasare; căci dreptatea si Ddieu sunt cu noi!

Biserica-alba, in dī'a archangelilor Mihailu si Gavrilu, 1873.

Cu salutare fratișca alu vostru

Paulu Miulescu,
parochu romanu, confrate naționale si intru Christosu.

Aradu, in 10/22 noemvre 1873.

(m.) Dupăcum s'a anunțat si in foia dvostre, astazi se intrună aici Consistoriu plenariu, [pentru prepararea celoru necesarie la Sinodulu electoral ce mane are să fie deschis, si ai cărui membri déjà mai toti se află adunati.

Unu consistoriu plenariu mai bine cercetatu de cătu a fost celu de astazi, nu credu să mai simu avutu; numerul membrilor era peste 40, si abia vor fi lipsit 2—3!

Memorabilu este si va remană acestu Consistoriu pentru cestiuinea legalității sub presidiul archimandritului vicariu Mironu Romanu, care cestiu, desi ea a fost atinsa si discutata si in prim'a sedintă plenaria, de la vacanti'a scaunului, adeca nainte de siesse septembri, si decisă prin reconoscerea că — ce e dreptu, vicariatul in diecesa a parinte lui archimandritu Romanu, nu corespunde pe deplinu §-lui 118 din stat. org. dar cu adausu că din oportunitatea acel'a se sustine, — totusi astazi aceiasi cestiu, mai nainte d'a trece adunarea la ordinea dilor, de nou fă sulevata de Babesiu, cu cuvântul că după cum este motivata deciderea ei in protocotulu autenticat, ea este unu pericol pentru constituuiunea nōstra biserică si poate servi de baza, pentru d'a atacă si nimici chiar convocarea sinodului pe maned si olegera de episcopu, ce este să se faca.

Venerabil'a adunare la prim'a audire a argamintelor lui Babesiu, parea indignata si inversiunata, dar mai vertosu candu să, spre a poté delibera adunarea neinfluentiata de presența dlui parinte archimandritu, de a căruia persoana si fapta proprie se lucra, că ea acesta să parasesca pre unu timpu sedintă, — multi dd. consistoriali, mai vertosu din clerus, prorupsa in eschiamatiuni spasmatice de uimire! Nu li ajută insa nemicu, precum nici aprigei resistenția a lui archimandritu Romanu, — căci se gasira barbatu cu inima si pricepere, cari sprinđesca cu energie propunerile lui Babesiu, si asia după o disputa sgomotosa de peste una ora, parintele archimandritu presedinte parasi adunarea, carea constituindu-se in conferintia sub presidiul dlui Dr. Vasiciu, ascultă cu tōta atenție argumintele si reflecțiunile lui Babesiu, cele-cc mereu convinseră mai pre toti despre importantia causei si despre absolută necesitate d'a fi ea compusa intr'unu modu sicuru — pentru presintă si pentru viitoru.

Două puncturi s'au constatat si recunoscutu — asia dicendu — in unanimitate: astazi, că după legă nu se poate numi locuitoriu presedinte in consistoriu — unu individu ce nu este membru alesu alu consistoriului; si, asiadara că numirea parintelui Romanu este in contra legii; — a dou'a, că — episcopulu carele se muta la alta diecesa, nu poate lasa după sine locuitoriu in eparchia de mai nainte si astfelui a ramane capulu a două diecese; in care privintă doci vicariatul parintelui archimandritu Romanu, de asemenea s'a afiatu va-temtoriu autonomiei diecesane.

S'a discutat apoi intrebarea: cum ar fi a se remediat in prima reuniune, carele este invecită? Datandu elu inca din timpul de nainte d'unu anu, candu episcopulu jacea reu morbosu si candu numircă parintelui Romanu de vicariu pentru diecesă intră regală s'a primitu necontestata de nime!

Aci dd. clericali ai nostri incarcara eu imputatiuni pre Babesiu, căci a tacutu atunci si tacendu a consemitu pona acumă la devinența in vacantia a scaunului. Dōmne Ddieu! Casi candu Babesiu si numai Babesiu ar fi chiamat si indatorat a se ingriji de drepturile nōstre pretutindeniă, pre candu d'alta parte tocmai dd. clericali ai nostri dicu că — nu voru să asculte de Babesiu in celu ce pri-vescă biserică!

Vedeti, domnilor; en socotiti-vi unu picutu cu cugetu curatul asupră imprejurăloru si osă reconosceti, ce reu sunt amagitori si cei-cc astăpta tōte de la Babesiu, si cei-cc — dicu că nu voru să reconosca nici o autoritate intellectuală laică in biserică!

Dar Babesiu a respinsu de la sine impunitiunile nedrepte, spunendu domniloru consistoriali, că densulu n'a participat la denumirea de vicariu, er in contra ei, o data intemplata, nu potea să facă nemică, pre cătimpu episcopulu tangă intre morte si viață; indata ina după rensanatosiare episcopului i-a arestatu acestuia, că s'a calcat legea si a staruitu a se repară, si are inscris negru pre alba de la mană episcopului, cumca acelu vicariatu a incetat cu morbulu, de unde pe timpu petrecerei sale de astă veră in Mehadia, a și denumit de locuitoru alu seu la consistoriu din Aradu pe parintele protosincelul Andrei Papu, corigendu astfelui smintă comisa mai nainte.

Deci Babesiu a propus — in casulu de facia, ca unicu espediinte opurtunu si naturalu, calificat d'a restitutu legalitatea si d'a indreptă reulu: *Parintele archimandritu Mironu Romanu să se provoce a se retrage de la conducerea nelegale a acestui consistoriu, apoi consistoriu să se constituiesca, conformu legii sub presedintă celui mai vechiu membru preotescu, si print' unu conclusu să legalise de tōte măsurile, luate pana acumă in privintă a sinodului electoral si să in alte cause,*

Acestu spediinte s'a afiatu — ce e dreptu pre corespondentoriu, dar s'a constatat că — intempiandu resistența parintelui archimandritu, ar poté duce la unu conflictu periculosu, enrele ar face imposibile intrunire a sinodului electoral pe maned si ar impovări preconsistoriu cu o responsabilitate, ce n'ar fi in stare a o portă. Astfelui s'a intonat érasa „oportunitatea” sustinerea statului quo din oportunitate. Dar Babesiu a combatutu ageru acestu argumentu, arestandu că — oportunitatea este tocmai pentru a sa propunere, carea déca din cauza resistenței parintelui M. Romanu nu se poate realiza, apoi nu remaue, de cătu a refugia motivul absolutei necesități, din carele si pentru carele unicul, déca elu intrădeveru essiste, si ar poté justifica o sustinere a statului quo.

In fine adunarea intră regă adoptă acestu argumentu si *Deseanu* se insarcină a stilisă intru acestu inteleisu conclusulu, mai adaugendu-i inca o data cautel'a solenă, ca — *acestu casu de absolută necesitate nici candu in viitoru să nu poată fi invocat in prejudiciul legii.*

Acestu resultatul alu conferintie, redeschidindu-se sedintă consistoriului plenariu, se propuse si splica de noi in presintă a si sub presedintă dlui archimandritu Romanu, indegetandu-se — firosc si modul celu mai naturalu si legale de a repară legea calcata, adeca retragerea de bona voia a parintelui archimandritu presedinte, la care ina acesta respondindu numai cu unu dimbetu compatitoriu, — Consistoriu in unanimitate luându-se acela de deciziu alu seu; astfelui recunoscendu solonelu, cumca „Albina” nu fă destula causa si-a redieatu la timpul seu vîcoea — in contra comisiei violări de lego si pentru restituirea in intregu a statului legal.

Nu potu din destulu să felicită pre venerabilul consistoriu pentru acăst'a — de si nu normale si radicale, dar totusi norocosă reparare a reului | in ultimulu momentu posibilu, pana inca a nu fi pre tardi si a nu

*) Conclusulu formulat prin co-nielegere intre Deseanu si Babesiu, suna asă:

„Luându-se acăstă cestiu la cea mai scru-pulosa deliberare, de nou s'a constatat că, intrădeveru vicariatul si respective presedintă de astazi a acestui Consistoriu nu corespunde nici testului nici spiritului §-lui 118 din statutul organic; — parts pentru că parintele archimandritu Mironu Romanu nu este membru alu acestui Consistoriu, parte pentru că unu eppu mutat la alta diecesă nu poate să lese după sine vicariu-administratore in diecesă sa de mai nainte: — Considerandu că, prin toleranta comună mai indelungată consistoriului astfelui constituit a ajuns a funcționă regulat pana in preser'a sinodului electoral; considerandu că — nu se află modu practicabile, de a coregi intr' anu scurtu timpu de o dia intregu cuprinsul functiunii trecute si de a retracta si legaliza — după prescriptele legii — tōte mesurele luate pentru alegerea de episcopu; — este pentru a amena a alegorei consistoriului nu ar poté se ieșă asupra-si responsabilitatea facia de sinod; — din absolută necesitate, ce se manifestă, dar numai pentru acăst'a si prin acăst'a, Consistoriu si sente justificabile functiunea mai de parte sub acesta-si presidiu pană la indeplinirea dispunărilor luate pentru alegerea de eppu, enunciandu-tu d'odata solenelu, cumca acestu casu de absolută necesitate, nici candu in viitoru să nu poată fi invocat in prejudiciul legii.” — R ed.

aduce stricare permanente — legii si bisericii noastre.

Bine si folositoriu, este — intrădeveru a avé in sinulu corporatiunilor noastre autonome căte unu barbatu, carele fiindu pe-trunsi de ideia si marea insemnatate a — autonomiei, tiene mortis in la lege si si pună capulu pentru d'a scut de abuzuri constituutive.

Iadani in 5 noemvre 1873.

„Nu-i lege, nu-i dreptate.” Cu permisiunea onoratei Redactiuni si a onoratului publicu, nu-mi crutiu ostenel'a nici timpul, de cestu din urma fōrte scumpu, a aduce la publicitate escesulu si nedreptatea domnilor dela potere, carii se tienu mandri, arestandu legea cea libera, ce ina durere! chiar dansii nu o respectă, atragu atențunea onoratului publicu, atragu in genere atențunea domnilor, căror'a li place a se însumi si poporului, dar mai vertosu a aceleru mladitie dintre romani, carii s'au aruncat in bratiele genverului actualu, după ce a crescutu in sensulu națiunei romane si cari se mandrescu, a sustinut legile de liberali; cetiti domnilor! acestu articol si de securu ve veti vedea machiniti, vediindu că cine este inculpatul legilor si a dreptății?

Comuna Iadani, că comun'a cea mai ferice, a avé conductori si cunoșatori de legea libera chiar din medilocalu seu; inca mai nainte de 3 luni sub fostul jude comunulu Constantin Spataru, print' o adunare de reprezentanti comunitari, a luat protocolul legalu, cum că limba de manipulare in afacerile comunelor, și fie limb'a Romana; acestu protocol s'a substernut de loeu municipiului competente, precum preserie legea spre intarire, dar cu durere, acestu protocolu nici astazi după atâtă timp — din ce cauza nu stiu, — nu s'a retrimitu comunei.

Venindu acum tempulu pentru facerea preliminariului comunale — observu cum că bravul fostu jude nu multu după tramiteresa sus mentionatului protocolu, a fost din oficiu depus si substituitu prin Ignatius Gruicu,

la diu'a defișta pentru facerea preliminariului, din preuna cu ceialalti reprezentanti fă se Domnulu C. Sp. că virilistu citatu. Ajungendu cauza la subscrise, densulu dengă cu energia acăstă, provocandu-se că amesuratul decisiunii reprezentantilor comunali: carea a decretat de limba oficioasa in comună, limb'a romana si care decisiune să se tramisse inca din iunie a. c. spre intarire municipiului competente; fiindu ina acestu protocolu este luat in limb'a magiara, nu voiesce deci a-lu subscrise.

Asăstă facu mare sensatiune incătu nimenie din cei presenti n'a voită a-lu subscrise. Dlu notariuvediendu acăstă ca romanu spuse, cum că cu dorere să vediutu silitu a-lu face numai in limb'a magiara, ne fiindu blancuete la dispositiune in limb'a romana; dar ve diendu că tōte sunt in daru si că reprezentanții nici decătu nu se poate apleca la subscrise se răga a-i-se dă protocolul in privintă a acăstă — fiindu cauza urginta — la ce toti reprezentanții se invoia, si care protocolul lu alaturendu aci cu rogară ca să se publice spre a servi si altor a spre orientare.

Protocolul

luat in sedintă membrilor comunei Iadani, tinența la 28 octombrie c. n. in cauza preliminariului pre anul 1874.

Substernandu-si noue subscrisei preliminariului comună pre anul 1874, tiparit si concepiat in limb'a magiara, pre care noi neprincipand si după inchierarea tuturor rubricelor ne sciindu noi subscrisei, care sunt competențiale, din cauza limbei strene, lu respingem amesuratul declaratiunii nōstre protocolarie din 2 Ianie a. c. care dice: că tōte corespondințele si lucrările comunei nōstre să fie in limb'a romana pre baza art. de lege XLIV 1865 §.20. si 22. totu una data decideru:

Noii subscrisei, reprezentanți ai comunei Iadani declarăm serboresc si decide-mu, cumca pre basă protocolului luat din partea nōstra in privintă limbei oficioase in comună, pre basă acestui protocolu, care amesuratul prescriptelor legii s'a substernut municipiului competente spre intarire; basati pre acelu protocolu, care pana in timpul defiștu prin lege nu ne-a venit inapoi, basati pre acelu protocolu dar mai vertosu pre lege, care dice: că déca unu atare protocolu nu seosece pana in terminu de 30 de dle

se privesce de validu; prin urmare pri-
vindu noi acelui protocolu de validu, respi-
nemu preliminariulu nōue presentat, decla-
randu conșientiosu, cum că preliminariulu co-
munei, *numai in limb'a romana* 'lu recunoscem
si subscrimu', facendu odata pentru totu
deun'a declararea nōstra ca lege facia de dlu
notariu, carele sè scie: că tōte afacerile numai
si numai in limb'a romana sunt pentru noi
valibile.

Acestu protocolu s'a cettu nōue sub-
scrisiloru si afandu-lu noi asemenea vointiei
si declaratiunei, nōstre l'am subscrisu, respec-
tive intarit.

Datulu ca mai susu, urmăria sub-
scrierile.

Aci se vede pré apriatu, cine sustiene
dreptatea si legea, domnii sēu plugari? dar sè
continuu.

Delocu a dōua dia dupa cele intemplete,
pretorele din Vinga cită antistea dimpreuna
cu dlu notariu si doi representanti „*din cei
mai mari in gura*,“ dupa cum ii placea a-se
esprimă.

Aci dupace Maria Sa vediū, că tōte in-
cordările de a capacitate pe romani si a-i faco
a se lasă de a se mai luptă pentru dreptate si
pentru sustinerea autoritatii legii, intarite de
Maestatea Sa, i sunt in daru; si luă refugiu
la aceea, că demandă dlui notariu a adauge
in protocolul preliminariului clausul'a: cumca
representantii l'a primitu si din caus'a, că nu
este luat in limb'a romana au denegatu sub-
scrierea si asia sè-lu substernă. Acēst'a s'a si
intemplatu.

Incheiandu nu am de a dice alt'a, de-
cătu ca bravii nostri luptatori din poporul sè
nu dosecragiedie, ci sè perseveredie in lupt'a
loru, carea este lupt'a pentru dreptate si ca-
rea mai curendu sēu mai tardiu va trebui sè
triumfemie. —

Trotusianu.

Mercina, in Carasiu, 24 noemvre 1873.

(Portare miserabile.) In 22 a curentei
iù locu la noi alegerea intregitoria pentru
au representante la municipalitatea comi-
tense din Lugosiu, adeca unu membru de
comitetu, in loculu reposatului A. Orza.
hiamate a alege erau comunitatile: *Merci-
a, Vraniu si Iertofulu*, si co'ntielegerea se fu-
use pentru bravul nostru economu si na-
tionalistu *Lazaru Ciuta* ea candidatu. Presie-
inte alu comisiuncii alegetoriu a fost dlu
rotopopu *Ioane Popoviciu*, carele in tota
rivintia si-a facutu detorintia; reu insa au
acutu dd. preoti din Vraniu si Iertofu că —
u s'au infaciisatu la alegere, si asiā incep-
pendu-se intrige prin judele comunala din
Iertofu, unu omu de rea credintia natiunala,
a succesu a amagi pre alegetoriu acelei co-
mune ca sè parasescă pre candidatulu natiunala
si sè votezo pentru unu strainu, pentru
proprietariulu mare din Vraniu. De asemenea
s'a incercat a seduce pre conlocutorii
sei si judele din Vraniu, dar — nu i-a suc-
cesu, si — invingerea nōstra imparo ase-
cata; — candu d'o data vediuramu că, din
comun'a nōstra Mercina, invetiatoriulu nostru
Vic. Gurgutu, unu barbatu pana mai ieri-al-
ta-ieri natiunalistu emininte, insocindu-se cu
judele si cu unu juratul din locu, facu ce facu si
amagi pre mai multi alegetori de a-si dā votulu
in partea strainu! Astfelu la numerarea votu-
rilor — spre nespusu necasu alu poporatiuncii
nestificate, es'i alesu proprietariul mare strainu
cu maioritate de unu votu, in contra susnu-
mitului nostru demnu candidatu!

Astfelu — d'o parte prin nepasarea
domnilor preoti, pe de alt'a prin amagirile
chiar a acolora, cari ar trebui sè foréscă popo-
rulu de amagiri, postulu unui representante
comitatensu deveni la strainu, — si acēst'a
pentru vin'a nōstra!

Apoi cum sè prospereze Romanulu? !
Cum sè ne respecteze lumea si domnii nostri,
candu fruntasi de ai nostri, si a nume unu invetia-
toriul dintr-o cei de frunte ai nostri, nu pro-
getă, nu se temu de Ddieu si nu i fù ruseine de
lume, a lucră pentru strainu, in contra propriul omu si propriului nostru interesu! Éta-
inea o data dovad'a că — „perirea ta din tine
Ibraile.“ —

Varietati.

* * (Avisu.) Aducendu-se la
cunoscinta publica, cumca societatea de
lectura romana din Lugosiu va tiené
adunarea generala pentru acestu anu,
domineca in 28/16 decemvre 1873, la
4 ore dupa mediasi, si urmatōriele; p.t.
dd. membri ai acestei societati se invita
la acesta adunare; — din siedint'a tie-
nuta in 20 novembrie 1873 — prin

Comitetu.

(Bravulu nostru erou natiunale de la
1848/9.) Acēsentе Severu, a chiam-
atu, precum insusi ni comunica, pe
diu'a de astadi — prin telegrafu o adun-
are de poporu si intelligintia la Alba-
Iulia, pentru de a deliberá si votá
Adresa catra MSa, din motivulu iubileu-
lui, impliniti domniri de 25 de ani. Noi
ne bucurămu, căci vedem manifestandu-
se in modu vivace — essinti'a, credinti'-
a si sperantia nōstra natiunale la acē-
sta ocasiune. —

= (Manifestatiuni de leialitate.) Din moti-
vulu iubileului de 25 de ani ai suirei la
Tronu a Msale Imperatorelui si Regelui no-
stru, Sinodulu eparchialu electoralu din
Aradu, la propunerea lui Bonciu, spriginita si
amplificata de Babesiu si Stănescu, a votat u
in unanimitate, intre aplause generali, trami-
tere unei deputatiuni cu o adresa de bucuria;
— ér in Dileces'a Caranbesiu'lui Dlu
Episcopu Ioane Popasu a emis u cercu-
lariu frumosu catra domnii protopopi si catra
intrég'a preotime, prin carele atragendu-li
atentiunea asupra acestei dilo stralucite si
serbatori generali, dispune ca in acēsta diua
de 2 dec. adeca marti-a viitora, in tōte bi-
sericele, prin orasie si pe la sate, sè se tienă
„liturgia cu tō'a evlav'a si pomp'a“, si sè se
cante/docsolog'a prescrisa in tipicu si cu
celealte rogatiuni occasionali.

* (Hymen.) Cu datulu de 6 noemvre
n. ni s'a insciintiatu din Paris, marita-
giulu sēu casatoria ilustrului nostru
amicu filoromanu Emiliu de Picot cu
domnisióra Berta de Greuell din Mühl-
hausen. Fia convinsi ambii despre bucuria
a animei nōstre pentru fericirea loru!

= (Adunarea comisiunei sinodale din
Aradu si Caranbesiu in Temisiéra,) pentru
deliberare asupra modului si locului de ad-
ministratiune a fondurilor bisericosi si sco-
larie comune, dupa cea mai noua dispusetiune
competente, va ave locu la 12 decemvre st. n.
la cas'a dlui protopopu Meletiu Dregiciu. —

= (Impartirea intre Romani si Serbi a
fondurilor scolare comune,) administrate pan-
acu in Budapest, sub 28 oct. a.c. s'a ineu-
viintiatu si de catra naltulu ministeriu regiu
de cultu si instructiune publica, aprobandu-
se in generalu operatulu comisiunei miste de
acum unu anu, ér ineātu pentru unele casuri
controverse, adoptandu-se opiniu separata
a Romanilor, pre cum a fost ea formulata
de Babesiu si precum Babesiu inca la sinodele
anului acestuia si-a spriat sperantia cu
tōte increderea. —

+ (Necrologu.) In 29 v. l. tr. inceata
din viétia Alessandru Goleșcu. Elu erá
unu tipu alu regenerarii Romaniei. Pa-
triotismu, vrtute, abnegatiune, sacrificii
sunt legate de numele ilustrului de-
functu.

Istor'a i va pestră memori'a, ér noi
sè ne nisuim a-i imită vertutile!

+ (Necrologu.) In 11 v. l. c. teatrulu ro-
manu perdu pe prim'a sa artista: Mathilda
Pascali.

Fia-i memori'a neuitata!

= (Insciintiare si Reclamu.) Din
partea mai multor domni suntemu re-
cercati, ca sè le tramitemu portretulu
dlui V. Babesiu; comitetulu insarcinatul
cu edarea acestui inse, nedispunendu
de vr' unu esemplar, — vine prin
acēst'a a rogă pre toti p. t. domni,
la cari comitetul a depusu es-
semplarie din portretulu Dlui V. Ba-
besiu spre vendiare: sè binevoiesca a tra-
mite fora intardiare esemplarile neven-
dute, la adres'a subsrisului (Alte Post-
gassee nr. 1) ca sè potemu satisface do-
rintie acelor domni, cari ne recercara

in acēsta privintia. Pesta, 29 novembrie
n. 1873. Pentru comitetu: Atanasiu Be-
rianu, mp. juristu abs.

Catra on. comitetu alu societatei academice „Romania-Juna“ in Vienna.

Fiindca subsrisulu inca am avutu on-
ore a primi dela on. Comitetu alu societatei
academice din Vienna „Romania-Juna“ un'a
lista — precum mi aducu aminte Nr. 6 —
spre impartire de bilete la balulu romanu, ce
s'au tienutu in Vien'a, in lun'a lui fauru a.c.
si spre colectare de bani in folosulu fondului,
pentru cabinetulu de lectura alu aceleiasi
si fiindca eu inca am espeditu cu dtulu 30
martiu a.c. banii, ce am culesu in sum'a de
15 fl. — éra de alta parte, fiindca n'amu
vediutu in listele publicate pana acum si nu
nu-mele acelor stimate persoane, dela cari am cu-
lesu eu dis'a suma de 15 fl: — asiā regu cu
tota stim'a pre on. comitetu a nu mai intardiá
cu publicarea castionatoi liste, spre a me usiurá
de positi'a delicata, ce am atātu facia de stim. Domni
contribuenti. De altmintrele sum cu distinsa
stima alu on. comitetu

Dr. Ilariu Puscariu,
prof. sem.

Multiamita si reflectare publica.

Numerulu persónelor natiunali, ce
in particularu si colectivmente ni se
adresara cu felicitările loru fratiesci pen-
tru invingerea la alegere in Biserica-al-
ba, si cari prestatime persoane tōte, dar
tōte — fora exceptiune, 'si-esprimara
principialmente si admiratiunea loru
pentru alegetorii graniceri si cea mai
adunca recunoscintia catra fratii Serbi
din acele parti, — dicem numerulu acel-
loru persoane natiunali — din tōte păr-
tile locuite de Romani, dejá a ajunsu a
fi atātu de mare, incătu — ni este cu
nepotintia a-lu aminti specialu; si asiā
prin acēsta scurta notitia am dorí a li
multiamti tuturor din anima, pentru
— acēsta zelosa interesare a loru de noi,
si reconosciuntia a meritului braviloru
graniceri, Serbi si Romani. Ne folosim
insa de acēsta ocasiune, pentru de a
atrage atentiunea intielegintiei nōstre
natiunali, specialmente a dloru preoți
si invetiatori romani din Tienutulu Panciovei — si a-ii reflectá la detorintia loru
sacra, detorintia chiar de onore, ce li se
nasce din sprigirea, care ni-au dat'o cu
nespusu zelu si cu mari sacrificia fratii
Serbi in cerculu Bisericei-albe, — deto-
rintia ca cu asemenea zelu si credintia
alegetorii romani sè spriginesca pre
candidatulu natiunale alu fratiloru Serbi
din părtele Panciovei, pe dlu Dr. Politu,
pe barbatul de program'a nōstru, de
semitemintele si dorintele nōstre; cu
unu cuventu: pre barbatul — nu alu
domnilor, ci alu poporului! — Red.

Publicatiuni tacsabili.

Concursu.

Spre indeplinirea postului vacante de
invetiatori romani gr. or. pentru baieti si
pentru fete la scol'a din Alibunari, in fostulu
confiniu militare serbo-banaticu, se publica
prin acēst'a concursu pan' la 15 decemvre
1873.

Cu acestu postu este impreunatu unu sal-
ariu anualo de 360 fl. val. a. si cortelul
liberu.

Concurrentii la acestu postu au a-si tra-
mite suplicele, provoduite cu documentele
necessari, pana la terminu catra pretur'a din
Alibunari.

Alibunari, in 19 noemvre 1873.

P a y e r, mp.
1-3 pretore.

Concursu.

Pentru implinirea postului de invetia-
tori la scol'a conf.gr. or. rom., din Sudreas-
Jupani, protopresiteratul Fagetului, se pub-
lica prin acēst'a concursu cu terminu de
siese septemani, de la prim'a esire in „Al-
bina.“

Emolumintele sunt : 120 fl. v. a. in bani
gat'a; 20 meti de grău; 20 meti de cucurudiu;
100 lb. clisa; 100 lb. sare; 15 lb. luminări;
10 orgi de lemn; 2 jugere de livéda; 1 ju-
geru gradina cu cartiru liberu. Doritorii de
a ocupă acestu postu au a-si trameite recur-
sele loru, instruite dupa statutulu org. si adre-
sate comitetului parochialu, prin dlu proto-
popu Atanasiu Ioanovicu in Faget.

In contilegere cu dlu protopresbiteru
1-3 Comitetulu parochialu.

Concursu.

In urmării oteririi Comitetului paro-
chialu se publica de nou concursu pentru
ocuparea vacantei statiuni invetatoresci, la
scol'a confesionale din Câlnicu, protopresite-
ratul Oravitiei, Comitatul Carasiului.

Emolumintele impreunate cu acestu
postu sunt:

Salariu anuale de 500 fl. v. a. 15 fl. pen-
tru conferintie, 12 fl. pentru scripturistica,
cortelul liberu si gradina pentru legumi, 2 jug.
de pamantu livéda, si dela fie-care mortu
pentru petrecere la mormentu côte 50 cruceri.

Doritorii de a ocupă acestu postu sunt
avisati, a-si trameite recursele, adresate Comi-
tetului parochiale, catra concernintele D.
protopresbiteru Iacobu Popoviciu in Oravitia,
pana la terminul de 12 decemvre a.c. pro-
vediute cu testimoniu despre absolvarea
cursurilo ru pedagogice, si de calificatiune, cu
calculu bunu.

Câlnicu, in 31 octombrie 1873.

2-3 Comitetulu parochialu,
in contilegere cu dlu Protopresbiteru dis-
trictualu.

Concursu.

Iu urmarea repausarei pa rochului Ioanu
Petroviciu din comun'a Giulezu, protopresi-
teratul Ciacovei, se deschide Concursu pen-
tru implinirea acestei parochii pana la 25
noembre a.c. st. v. in care dia se va tiene
si alegera.

Emolumintele sunt:

Una sesiune completa de pamantu, bi-
rulu si stol'a indatinata.

Doritorii de a ocupă acēsta parochia
sunt avisati, a trameite recursele loru, instru-
ate in intilesulu statutului organicu, adresate
comitetului parochiale, catra subsrisul adm.
protopop. alu Ciacovei.

Giulezu in 23 octobre 1873.

3-3 Comitetulu parochialu,
In co'ntielegere cu:
Alesandru Popoviciu, m. p.
adm. protopopescu.

Concursu.

La cancelari'a notariale-cercuala in
Kiszeto se poftesce unu adiunctu notarial.
Doritorii de a dobandi acestu postu pre langa
documentarea pracei in agendele notariale,
in limb'a romana si magiara si a deprenderei
de panta acuma, in epistole private au a se
adresă catra subsrisulu, observandu-se, că
onorariulu se va plati, sēu numai in banigata,
sēu in bani gata, victu si cortelul liberu, avendu
si onorariulu poftit u se numi. —

Kiszeto, in 11 noemvre 1873.

2-3 Dionis Cadariu m. p.
Notariu cercuale in Kiszeto, per Temesvár.

A V I S U.

Am onore a aduce la cunosciintia
onoratului publicu, cumca cu inceputul
lunei venit'rie, (decembrie 1873,) voi
deschide cancelaria advocatiale in Temi-
siéra, in cetate, in cas'a dlui protopopu
Meletiu Dreghiciu.

Rogu totu odata pe stimatulu pu-
blicu a me onorá cu increderea in cause
obveniente procesuali de totu feliulu;
din parte-mi promitu sergintia, zelu si
credintia facia de onorabilii clienti, in
causele loru.

Temesiéra, in 20 noemvre 1873.

</